

NARVA HUMANITAARGÜMNAASIUM

LISA SCHARF

8.C KLASS

NARVA KEELEMAASTIK TÄNAVASILTIDE NÄIDETEL

JUHENDAJA LIIDIA PAŠINA

SISSEJUHATUS

Oma uurimistöös tutvustan teile Narva keelemaastikku. Siinse keelemaastiku eripära seisneb selles, et võib kohata nii eestikeelseid kui ka vene- ja ingliskeelseid asutuste nimetusi, kuulutusi, reklaame jm silte. Oma töös vaatlen, milliseid nimetusi oma asutustele nende omanikud annavad ning kavatsen selgitada, kuidas kakskeelsete kuulutuste autorid püüavad integreerida omavahel kahe keele ressursse.

Mul tekkis huvi selle teema vastu, sest et olen Narvas mitu korda märganud kummalisi kuulutusi, kus näiteks venekeelsed sõnad on kirjutatud ladina tähtedega. Varem ma, nagu kõik meie linna elanikudki, ei pööranud tähelepanu sellele, et neid on päris palju. Mind üllatas, kui palju on sellist reklaami ja et inimestele, kes koostavad selliseid kuulutusi, ei ole tähtis, kas need on kirjutatud õigesti või mitte. Ometi peaksid sellest reklaamist aru saama nii venelased kui ka eestlased! Minu emakeel on vene keel, aga koolis ma olen eesti keelt õppinud esimesest klassist peale. Meie õpime eesti keelt koolis ja meile oleks oluline näha enda ümber korrektselt kirjutatud eestikeelseid silte. Peale eesti- ja venekeelsete siltide paistab Narvas silma ka piisavalt suur hulk ingliskeelseid nimesid ja tekste.

Vesteldes oma eesti keele õpetajaga, sain teada, et on selline termin „keelemaastik“ ja see tähendab kõike tekste, mis meid linnas ümbritsevad. Õpetaja pakkus mulle uurida, milliseid keeli ja kui palju kasutatakse Narva tänavapildis. Nii otsustasingi oma töö eesmärgiks seada Narva keelemaastiku uurimise.

Hüpotees: Narva tänavapildis on tihedalt läbi põimunud nii eesti, vene kui ka inglise keel ja on palju vigaselt kirjutatud eestikeelseid silte.

Materjali kogusin vaatluse teel, pildistasin kõiki minu meelest huvitavaid silte, mis silma paistsid. Kokku sain 45 pilti. Selles töös otsustasin piirduda peamiselt kaupluste, kohvikute, ilusalongide ja muude asutuste siltidega, kuna kõikide kuulutuste analüüs oleks olnud liiga mahukas.

1. UURIMISAINESE ÜLEVAADE

Eestis kehtiv keeleseadus sätestab, et „avalikku kohta paigaldatud viidad, sildid, ettevõtte liiginimetused ja välireklaam (...) peavad olema eestikeelsed.”¹ Sama paragrahvi 2 lõige aga lubab lisada eestikeelsele tekstile „tõlke võõrkeelde, kusjuures eestikeelne tekst peab olema esikohal ning ei tohi olla halvemini vaadeldav kui võõrkeelne tekst.”² Sotsiolingvistid aga väidavad, et „tänapäeva linn on keelekontaktide loomulikke kohti.“ (Zabrodskaja 2007: 6). Narva on Eesti Vabariigi linn, kuid meie linna rahvuslikus koosseisus moodustavad eestlased alla 4% (vt tabel 1).

Tabel 1. Narva linna rahvuslik koosseis

Rahvus	Arv / Number 01.01.2009	Arv / Number 01.01.2010	Arv / Number 01.01.2011	% 01.01.2011
Eestlased	2 571	2 544	2 498	3,86
Venelased	53 285	53 307	53 039	82,02
Ukrainlased	1 729	1 728	1 652	2,55
Valgevenelased	1 471	1 452	1 377	2,13
Soomlased	506	508	477	0,74
Tatarlased	340	339	318	0,49
Muud	5 984	5 628	5 306	8,21

Allikas: www.narva.ee Narva arvudes.

Tabel 1 osutab, et rahvuslikust koosseisust on Narva elanikest umbes 80% venelasi, 4% eestlasi ja ülejäänud moodustavad muud rahvad. Valdav enamik ukrainlasi, valgevenelasi jm kasutab igapäevases elus vene keelt. Kohalikud ettevõtjad peavad arvestama nii EV keeleseadust kui ka seda, et nende ettevõtete reklaam peab olema arusaadav kõigile.

A. Zabrodskaja oma artiklis „Keel meie ümber ehk mida võib Eesti keelemaastik pakkuda sotsiolingvistile?“ kirjutab, et „kaks- ja mitmekeelsed pildid on köitnud keelekontaktide teoreetikute tähelepanu juba 1970. aastatest alates. Esimesteks tõsisteks keelemaastiku

¹ Keeleseadus §16 lg 1.

² Keeleseadus §16 lg 2.

uurijateks on R. Landry ja R.Y. Bourhis, kes ongi termini *linguistic landscape* 'keelemaastik' esmakasutajad. Nende järgi on keelemaastik liiklusmärkide, reklaamide, tänavasiltide, kohanimede jm avalike siltide keel, mis moodustab teatud ala maastiku, täpsemalt keelemaastiku. Avalike kohtade sildid osutavad selle eriti veenvalt: keelemaastik annab teada, millise maailma kohaga on tegemist, kuidas konkreetsed keeled ja tähestikud koos eksisteerivad ning kuidas neid on omavahel segatud. See on väga huvitav väljakutse sotsiolingvistile.“ (op.cit.: 5). Samuti väidab Anastassia, et linnas mitmesugused tekstid ümbritsevad meid igal pool ja tänapäeval on maailmas üha enam kohti, kus avaliku teabe keeli on rohkem kui üks. „Mitmekeelsusest saab norm, hoopis ükskeelsus on täna erand. Väidetakse, et oma igapäevaelus kasutab rohkem kui üht keelt üle 70% maailma elanikkonnast. (...) Keeles ja kultuuris toimub alati hübriidiseerumine, mis ei tähenda ilmtingimata mõne keele ja/või kultuuri hääbumist, vaid hoopis uute keelte ja/või kultuuride teket.“ (op.cit.: 7.) Võime oletada, et hübriidiseerumine eksisteerib ka Narva elanike keeles, sest paljud linna elanikud kasutavad oma vene keeles sõnu *хайгекасса, кохвик, буссь* jne.

„Maailmas on palju linnu, kus tänavapildis on näha kahte või mitut keelt, näiteks Brüssel, kus inglise keel domineerib elektroonikat pakkuvates kauplustes, prantsuse keel on soositud moe valdkonnas; Montreal oma prantsuskeelse ida- ja ingliskeelse lääneosaga; Lira (Uganda), mille keelemaastikust ilmneb, et linnas räägitakse 40 põliskeelt; Bangkok, kus elab 6–10 miljonit tailast ning mille keelemaastikku iseloomustab rohke tai-inglise koodisegu.“ (op.cit : 13–14). Narva on sajandite jooksul olnud eri kultuuride ristteel ning meie linna tänavapildis on samuti näha kahte või isegi kolme keelt.

Kahjuks pole ei eesti ega vene keeles keelemaastiku kohta enam midagi ilmunud ning see valdkond ootab veel oma uurijaid.

2. TULEMUSTE ANALÜÜS JA ARUTELU

Narva on piirilinn, seepärast segunevad Narva tänavapildis eesti, vene ja inglise keel. Narva on koht, kus eesti ja vene keel ning kultuur mõjutavad üksteist. Narva kaudu sõidab palju turiste, mistõttu mõned asutused on turistide meelitamiseks oma reklaami inglise keelde tõlkinud.

Oma töös ei hakka me vaatlema rahvusvaheliste / üle-eestiliste kaubanduskettide silte (Maxima, Selver, Prisma, On/Off, Rimi, McDonald's, Hesburger, Home4you, PetCenter, Vero Moda, Koduextra, Knopka, R-Kiosk, Ehituse ABC jne), sest nende reklaamid on kõikides Eesti linnades ühesugused, kuid keskendumise kohalikele ettevõtetele.

Narva on väga rikka ajalooaga linn. Mõned Narva ettevõtete nimetused tulenevadki Narva ajalooajaloost, ehkki neid on suhteliselt vähe. Narva ajalooliste kohtadega/nimega seotud nimetused: suur kaubanduskeskus Fama (bastion), rōivakauplus Spes (bastion), kultuurimaja Rugodiv (Narva endine nimetus). Narva muuseumi koduleheküljelt võib lugeda, et „vanemas vene traditsioonis on Narva tähistamiseks kasutatud ka nime Rugodiv, mida seletatakse tüve **py** abil ja mis tähendab "tühi maa", ka "kiriku maa". Nimetus tuli kasutusele 14. sajandil. Esimene kirjalik teade on pärit Novgorodi kroonikast 1171. aastal, kus Narva nimetusena kasutataksegi nime Rugodiv.“ (Narva linnuse ajalugu) Bastionide kohta seletab muuseumi sait, et „rootslased jõudsid valmis ehitada kuus bastionit ja lisaks bastionilaadse kindlustuse Spes (Lootus), mis asus linnuse lõunamüüri ees. Bastionit Fama pole säilinud, ehkki hoolikas vaatleja võib märgata linnamaastikus viiteid sellele kadunud bastionile“. (Narva linnuse ajalugu)

Kui vaadelda linnas olevaid kohalike asutuste silte, siis paistab kohe silma, et kasutatakse peamiselt ladina tähestikku, mis on vastavuses Eestis kehtiva äriseadustiku 12. paragrahviaga, mis sätestab, et „ärinimi peab olema kirjutatud eesti-ladina tähestikus.“ (Äriseadustik § 12). Uurimuse käigus selgus, et Narvas leiduvaid silte võib jagada mitmeks suureks rühmaks:

- ükskeelsed sildid: kas ainult eesti- või ingliskeelsed sildid
- kakskeelsed sildid: eesti ja vene keel; eesti ja inglise keel (erandjuhtudel kolm keelt korraga)
- ladina tähestikku translitereeritud venekeelsed nimed siltidel
- vigased ja segakeelsed sildid

Peatume nendel põhjalikumalt.

2.1. ÜKSKEELSESED SILDID

2.1.1. EESTIKEELSESED SILDID

Väärrib tähelepanu, et kõik teeviidad, mille peal on tähtis info linnas asuvate asutuste või vaatamisväärtuste kohta, on eesti- ja/või inglisekeelsed. Vene keeles selliseid silte peaaegu ei esine. Narva tänavasildid on valdavalt eestikeelsed, erandina võib kohata ka säilinud venekeelseid nimetusi. Samuti paljud asutused on oma välireklaamil ainult eesti keelt kasutanud. Kokku on ainult eesti keeles koostatud reklaamsilte 15, st 33% (vt lisa 1).

Autori erakogu

Pilt 1. Kohviku Türgi Pizza silt.

Selle kohviku reklaam (pilt 1) on kirjutatud eesti keeles, kuid on kasutatud rahvusvahelist sõna *pizza*, mitte eestikeelset sõna *pitsa*, mis on õigekeelsussõnaraamatus olemas ja järelikult vastab kirjakeele normile (ÕS 2006 s.v. pizza). Rahvusvaheline nimetus on vist suunatud inimestele, kes ei oska eesti keelt, et aidata tähendusest aru saada sõna *pizza* järgi. Ka pildid sellel sildil on informatiivsed.

2.1.2. INGLISKEELSESED SILDID

Ingliskeelsed ettevõtete reklaamid on vastuolus keeleseadusega, mille järgi liiginimetus peab olema eestikeelne.

Autori erakogu

Pilt 2. Kohviku Europe silt.

Kesklinnas asuv hotell ja kohvik Europe (pilt 2) on mõeldud eelkõige turistidele ja seepärast on loogiline, et kaugele nähtav silt on inglise keeles. Kuna sõna *cafe* on rahvusvaheline, mõistavad seda kõik inimesed.

Pilt 3. Ööklubi Crisis reklaam.

Pildil 3 asuva ööklubi reklaam on ere näide inglise keele kasutamise kohta. Kuna sõnum on suunatud peamiselt noortele, kes elementaartasemel oskavad inglise keelt, siis inglise keele kasutamine on klubi omanike meelest õigustatud, ehkki keeleseadusele ei vasta.

Pilt 4. Asutuse BREC reklaam.

Pildil 4 olev silt on kohalikele täiesti arusaamatu, sest tähtlühend *BREC* ei ütle neile midagi, aga seletus *real estate center* tähendab inglise keeles kinnisvarabürood, kuid ilma sõnastikuta tavaline linnaelanik ei saa sellest aru.

Kokku selle uurimuse käigus kogutud siltidest on inglise keelt kasutatud seitse korda, mis moodustab 15,5% (vt lisa 1).

2.2. KAKSKEELSESD SILDID

2.2.1. EESTI JA VENE KEEL

Suurem osa asutuste reklaamidest on eesti ja vene keeles (18 silti, mis moodustab 40% uuritust). Paraku pole võimalust kõiki tehtud pilte töömahu tõttu kasutada, seepärast piirdume kõige huvitavamatega ning uurime, mil määral kahes keeles edastatav info langeb kokku.

Autori erakogu

Pilt 5. Pagariäri reklaam.

Selles reklaamis (pilt 5) on iga sõna tõlgitud eesti keelest vene keelde. Need reklaamid on korrektsed ja vastavad keeleseadusele (eestikeelne tekst on esikohal ja ei ole halvemini vaadeldav kui võõrkeelne), kogu vajalik info on arusaadav nii eestlastele kui ka venelastele.

Autori erakogu

Pilt 6. Notari silt.

Notari sildi kohta (pilt 6) olgu märgitud, et nagu notarilt võiks oodata, järgitakse keeleseadust väga täpselt: eestikeelne tekst on umbes 3 korda suurem kui venekeelne.

Autori erakogu

Pilt 7. Ilusalongi välireklaam.

Selle ilusalongi (pilt 7) reklaamil on mainitud kõik teenused, mida antud ilusalong pakub, ning iga sõna on eesti keelest vene keelde tõlgitud.

Autori erakogu

Pilt 8. Õmblustarvete poe Le Ilus reklaam.

Õmblustarvete poe nimi on Le Ilus (pilt 7) ning selle autorid kasutasid eesti sõna *ilus* prantsuskeelse artikliga *le*. On üldteada, et prantslased on moemaailma gurud ja selle reklaami autorid vihjavad just sellele. Peab märkima, et see on väga loominguline lähenemine.

Autori erakogu

Pilt 9. Tallinna maanteel asuva meelelahutuskompleksi reklaam.

Pildil 9 olev pilt on huvitav näide selle kohta, kuidas Narva tänavapildis segunevad eesti, vene ja inglise keel: sõnad *piljard* ja *kohvik* on kirjutatud eesti keeles, sõna *casino* inglise keeles (eesti keeles õige on *kasiino*) (ÕS 2006 s.v. kasiino), aga muu üsna oluline info on venekeelne: *на все лето бильярд -50%* (kogu suveks piljard -50%) ja *вход в кафе через казино с 21 года* (kohvikusse sissepääs läbi kasiino alates 21. eluaastast). Muuhulgas väärib tähelepanu see, et kohvikus võivad keha kinnitada ainult täiskasvanud inimesed alates 21. eluaastast.

Autori erakogu

Pilt 10. Pandimaja silt.

Pildil 10 oleval reklaamil firma nimetus on eesti keeles, aga nädalapäevad on nii eesti kui ka vene keeles. Kuna sõna *lombard* on rahvusvaheline, on see reklaam arusaadav kõigile. Eesti Keele Instituudi õigekeelsussõnaraamat (ÕS 2006 s.v. lombard) aga peab seda sõna vananenuks ja pakub selle asemele sõna *pandimaja*. Narvas on kasutatud vananenud sõna ilmselt põhjusel, et see on arusaadav kõigile. Peale selle on sellel sildil faktiviga: vene keeles on nii laupäeva kui ka pühapäeva puhul kasutatud lühendid *Сб.* – *суббота*! Järelikult info eesti ja vene keeles ei lange kokku.

2.2.2. EESTI JA INGLISE KEEL

Sellesse rühma kuuluvad sildid on orienteeritud pigem turistidele ja riigikeelt oskavatele inimestele. Paljudel siltidel pole kujutatud teksti seletavaid pilte. Sellel juhul on eesti või inglise keelt mittevõltsaval inimesel eriti raske kirjutatust aru saada.

Hiina restorani reklaam (pilt 11) on isegi kolmes keeles, kusjuures eesti ja vene keeles edastatud informatsioon on täpselt üks ja sama ning puudutab restorani lahtiolekuaegu, inglise keeles aga rõhutatakse teenuse päritolu puhtust, väites, et restoran on sajaprotsendiliselt hiina päritolu.

Liidia Pašina erakogu

Pilt 11. Hiina restorani reklaam.

Authori erakogu

Pilt 12. Ettevõtte GK reklaam.

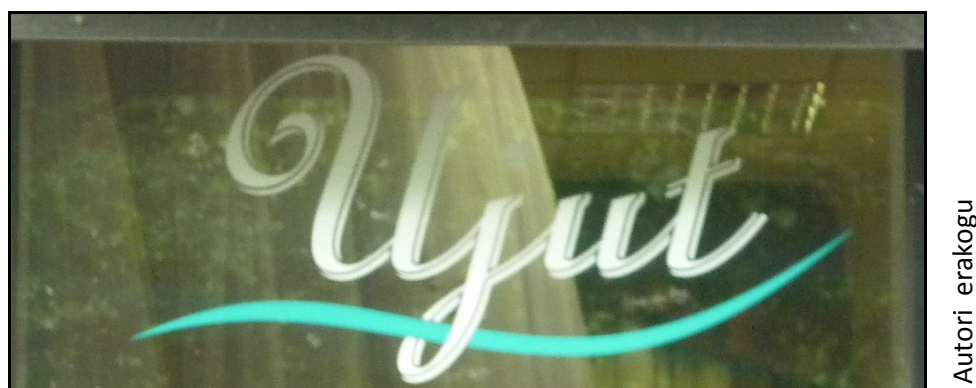
Sellel reklaamil (pilt 12) on segatud eesti ja inglise keeled, kuna sidesõna *ja* asemel kasutatakse *&* (*and*) – inglise keele sidesõna.

2.2.3. LADINA TÄHESTIKKU TRANSLITEREERITUD VENEKEELSE NIMETUSED

Pilt 13. Kaupluse 1000 Melotšei silt.

1000 Melotšei (pilt 13) on üsna kuulus kauplus Narvas. Sõna *melotš* ei ole eesti keeles, aga on sõna *pisiasi*. Selgub, et poe nimi 1000 piasiasjadest on kirjutatud vene keeles eesti tähtedega, st on translitereeritud ladina tähestikku, mis vastab EV äriseadustikule.

Pilt 14. Kaupluse Ujut silt.

Sama lugu on kauplusega Ujut (pilt 14), mis eesti keeles tähendab hubasust, kodusust. On iseenesest mõistetav, et selles kaupluses müüakse majapidamistarbeid.

Pilt 15. Kaupluse Serž silt.

Pildil 15 asuva kaupluse Serž (Серж) nimetus on arvatavasti ka tõlge vene keelest, sest näiteks prantsuse keeles mehenime Sergio kirjpilt on hoopis teine. Vene kõnekeeles aga tihti nii kutsutakse mehi, kelle nimi on Sergei.

Pilt 16. Graveerija töökoja silt.

Esmapilgul tundub, et see silt (pilt 16) on kakskeelne, kuid eesti keeles ei ole sõna *graver*, on sõna *gravöör*. ÕS 2006 aga eelistab sõna *graveerija*. Võib oletada, et selle töökoja omanik ei vaevanud end tõlkimisega, aga kasutas sõna translitereerimist ladina tähestikku. Arvatavasti on see reklaam arusaadav nii eestlastele kui ka venelastele.

Loomingulist lähenemist võib märgata kaupluse MiLen Kaubad, ilusalongide Li Annel ja O`blik (foto 17) reklaamid. Sõna *oblik* tähendab vene keeles välimust, aga ülakomaga eraldatud *o*-täht viitab võõrkeelele. Eesti keele kasutaja võib aga oletada, et *oblik* on lühend eesti sõnast *oblikas*, siis vaevalt ta hakkab kasutama selle salongi teenuseid, et mitte tulla sealt välja hapu näoga.

Pilt 17. Ilusalongi O`blik silt.

2.2.4. VIGASED JA SEGAKEELSESD SILDID (SÕNADE KIRJAPILT ON VIGANE)

Mõnelt Narva keelemaastikus esinevalt sildilt võib leida inglise keele mõju tunnuseid.

Autori erakogu

Pilt 18. Arvutikaupluse silt.

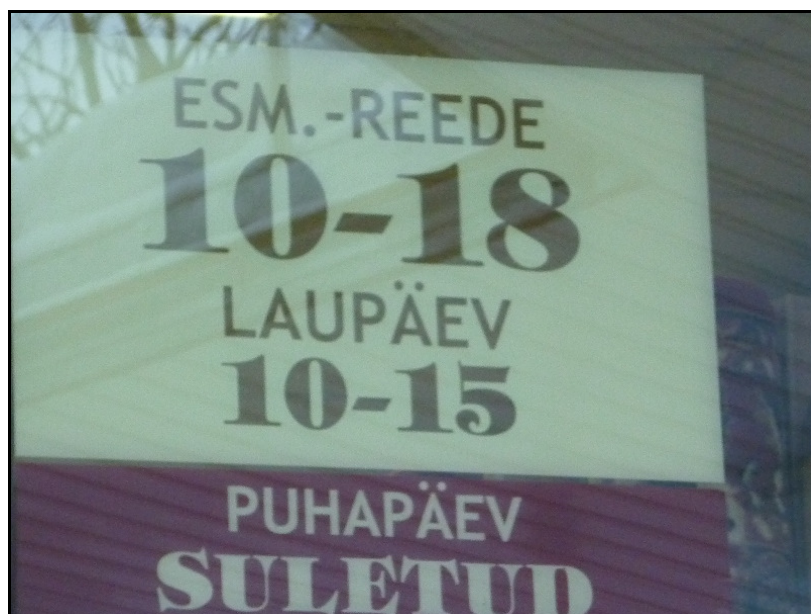
Kaupluse nime Kompuuter Pood (pilt 18) puhul võib märgata, et mõlemad sõnad on kirjutatud suure algustähega ning esimene sõna on nimetavas käändes. Eesti keeles on küll sõna *kompuuter*, kuid õige oleks siis kompuutrite pood või kompuutripood, st esimene osa peab olema omastavas käändes. Inglise keeles sama kaupluse nimi kõlaks nagu Computer Shop. Sellest järeldub, et inglise keel on selle poe nimele mõju avaldanud.

Autori erakogu

Pilt 19. Ilusalongi silt.

Ilusalongi Skarlett (pilt 20) omanikud on ilmselt võtnud nime maailmakuulsast raamatust või filmist „Tuulest viidud“, arvestades seda, et tegemist on ilusalongiga. Filmi peakangelanna nimi on *Scarlett O'Hara*. Ka praeguse iidoli Scarlett Johanssoni nime kirjanpilt on teine, c-tähega. Selle reklaami puhul paistab ka silma, et eestikeelne ja venekeelne info on erinev – eesti keeles on ilusalong, aga venekeeles *солярий* (solaarium).

Autori erakogu

Pilt 21. Kaupluse Serž täiendav info.

Ülalmainitud kaupluse Serž lahtiolekuaegade sildil (pilt 21) on esmaspäeva lühendiks arvatavasti vene keele mõjul *Esm.* (punktiga): kasutatakse ju vene keeles nädalapäevade nimetuste lühendamisel kahte-kolme esimest kaashäälikut: *Пн., Вт., Ср., Чм., Птн.* Eesti keelele on omane lühendid E, T, K, N, R, L, P.

Tähelepanu tõmbamiseks kasutatakse ka nn sõnahübride või segakeelseid sõnu (kasutatakse nii vene kui ka ladina tähestiku komponente).

Autori erakogu

Pilt 22. Kaupluse Чeburashka silt.

Kaupluse Чeburashka sildil (pilt 22) näeme keelte ja tähestike segunemist: *Ч* on kirjutatud kirillitsas, kogu muu tekst ladina tähestikus, *š* täht on edasi antud inglise keeles *sh*. Paistab, et selle reklaami autorid on loominguliselt kasutanud eesti, vene ja inglise keelt korraga, et klientide tähelepanu haarata. Pilt reklaamil osutab E. Uspenski tuntud lasteraamatu tegelasele.

Autori erakogu

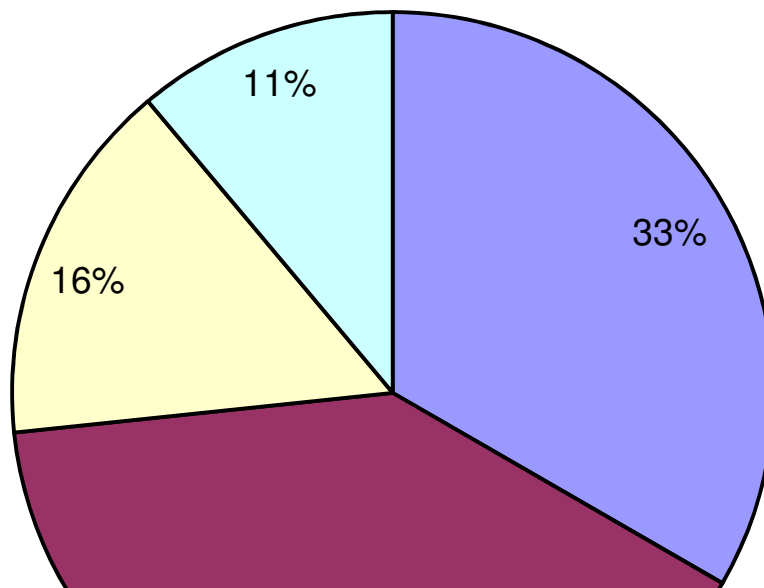
Pilt 23. Ühes Narva kaupluses olev reklaam.

Kõige põnevamaks osutus ühes suuremas Narva kaupluses tehtud pilt (pilt 23). Sellel reklaamil on eesti keeles *juust ja munad*, vene keeles aga *või ja munad*! Õnneks juuresolev pilt viitab juustule.

Kogutud materjali põhjal võib teha järelduse, et Narva keelemaastik kindlasti pakub sotsiolingvistile huvi. Meie linna tänavapildis võib märgata eesti, inglise, samuti vene keelest ladina tähestikku translitereeritud ettevõtete nimetusi. Vene keeles (st kirillitsas) ettevõtete reklaamsilte praktiliselt pole või siis ei õnnestunud meil neid näha.

Pildil 24 toodud diagrammilt on näha, et kõige rohkem on reklaami eesti ja vene keeles, need reklaamid moodustasid 40%. See tähendab, et kohalikud ettevõtjad arvestavad nii keeleseadust kui ka Narva linna rahvuslikku koosseisu. Ligi kolmandiku juhtudest moodustavad reklaamid ainult eesti keeles ning 16% siltidel on kasutatud kas inglise või inglise ja eesti keelt.

Ingliskeelne reklaam on kasutusel hotellide, kohvikute ja ööklubide siltidel, arvatavasti loodavad nende asutuste omanikud meelitada turiste või noori kohalikke elanikke, kuna tänapäeval inglise keel on muutumas keeleks, mida valdavad mingil määral kõik noored. Ülejäänud 11% on vene ja inglise keeles või eesti, vene ja inglise keeles.

Pilt 24. Keelte jaotus Narva tänavapildis.

Suurem osa välireklaami vastab keeleseadusele ning üksikud möödalasud ei peaks tekitama ettekujutust, et kogu linn on vildakaid kuulutusi täis. Jagan sellega A. Zabrodskaja seisukohta (Zabrodskaja 2007: 7). Eksimused on inimlikud ning on tekkinud emakeele mõjust. Mõnel juhul aitab keelte segunemine meie linna eripära paremini esile tuua ning ettevõtjad loodavad sellega kliente meelitada.

KOKKUVÕTE

Töö eesmärgiks oli uurida Narva keelemaastikku. Vaatluse alla võtsin keelemaastiku tänavapildis. Uurisin, missuguseid tekste ja tähestikke kasutatakse, mis keeles need on ja kuidas keeled üksteist mõjutavad. Samuti huvitav oli uurida, kuidas on reklaamid arusaadavad meie linna elanikele. Töö materjal on kogutud vaatluse teel. Tänavapildis pakkusid huvi peamiselt ettevõtete nimetused.

Narva keelemaastik on omapärane, kuna sellele on iseloomulik eesti, inglise ja vene keele kasutamine. Asutuste nimetustes ja reklaamsiltidel kasutatakse kõige rohkem riigikeelt, samuti on olemas ingliskeelsed ettevõtete nimetused. Mõned asutuste nimetused on vene keelest eesti-ladina tähestikku translitereeritud, aga neid on suhteliselt vähe. Riigikeelt mittevaldavate inimeste huvisid arvestatakse, kasutades tõlget vene keelde või pilte.

Paljud reklaamid ja plakatid on kakskeelsed: osa eesti ja vene keeles, osa aga eesti ja inglise keeles. Kakskeelsetel reklaamidel juhtub mõnikord, et osa infost ei lange kokku.

Vigased reklaamid Narvas on pigem erand, aga need pakkusid erilist huvi, sest vead on tingitud autorite emakeelest või soovist loominguiliselt kasutada kahe või enama keele ressursse, et kliente meelitada. Niisiis hüpotees, et Narva on vigaseid silte täis, ei leidnud kinnitust.

Töö käigus õppisin märkama, kui palju erinevaid tekste minu kodulinnas on. Eraldi võiks uurida näiteks käsitsi kirjutatud kuulutusi, kauplustes olevaid hinnasilte jne. Olen kindel, et Narva keelemaastiku uurimine peab jätkuma.

KASUTATUD KIRJANDUS

ÕS = Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2006. <http://www.eki.ee/dict/qs/>. Külastatud 20.02.2012.

Keeleseadus (RT I, 18.03.2011, 1). <https://www.riigiteataja.ee/akt/118032011001>. Külastatud 20.02.2012.

Narva linna koduleht. Narva arvudes; http://web.narva.ee/files/2010_Narva%20arvudes_et_en.pdf. Külastatud 20.02.2012.

Narva linna koduleht. Narva linnuse ajalugu; http://www.narvamuseum.ee/?next=linnus&menu=menu_ajalugu. Külastatud 20.02.2012.

Zabrodskaja, Anastassia 2007. Keel meie ümber ehk mida võib Eesti keelemaastik pakkuda sotsiolingvistile? – Oma keel 2.

Äriseadustik (RT I 1995, 26, 355) § 12 (8). <https://www.riigiteataja.ee/akt/693458?leiaKehtiv>. Külastatud 20.02.2012.

Lisa 1. Vaatluse tulemused

	Reklaami tekst	Inglise keel	Vene keel	Eesti keel	Vene keelest translite-reeritud
1.	JD Meedia CENTER С нами всегда в курсе событий! Читай! Слушай! Смотри!	+	+	-	-
2.	Audio-video-tehnika Аудио-Видео-Техника	-	+	+	-
3.	NS tööriivad jalatsid Рабочая одежда Обувь	-	+	+	-
4.	Muusikariistad Музыкальные инструменты	-	+	+	-
5.	Komfort	-	-	-	+
6.	Serž	-	-	+	+
7.	1000 melotšei	-	-	-	+
8.	Kompuuter pood	+	-	+	-
9.	ADMIRAL Games for the world	+	-	-	-
10.	Graver Гравёр	-	+	-	+
11.	Rendile anda www.kangelaste.ee	-	-	+	-
12.	Hambaravi	-	-	+	-
13.	Sapfiir Juvelikauplus	-	-	+	+
14.	Avangard	-	-	+	-
15.	Suveniirid	-	-	+	-
16.	Saslõkk Grill	-	-	+	-
17.	Vesipiip Kohv	-	-	+	-
18.	Alkohoolsete Jookide kauplus	-	-	+	-
19.	Georgi Krõlov & Kustutusprojekt	+	-	+	-

20.	TELSET Televisioon - Телевидение Internet - Интернет Telefon - Телефон	-	+	+	-
21.	Iga päev värsked kondiitritooted Каждый день свежие кондитерские изделия	-	+	+	-
22.	Iga päev värsked kulinaartooted Каждый день свежие изделия	-	+	+	-
23.	Juuksla Парикмахерская Pediküür - Педикюр Maniküür - Маникюр Solaarium - Солярий	-	+	+	
24.	NOTAR - Нотариус	-	+	+	-
25.	*India ja hiina köök* LODHI RESTORAN *Индийская и китайская кухня*	+	+	+	-
26.	I L U S A L O N G o' blik	-	-	+	+
27.	SKARLETT Солярий - Plusalong	-	+	+	-
28.	Ujut	-	-	-	+
29.	Crisis	-	-	-	+
30.	Casino Grand Prix	+	-	-	-
31.	LiAnnel - ilusalong	-	-	+	-
32.	Jalatsid - Обувь Galant Pere K a u b a k e s k u s	-	+	+	-
33.	KOMFORT	-	-	-	+
34.	ZOOKAUPPLUS магазин	-	+	+	-
35.	KOTOFEY	-	-	-	+
36.	Агентство по подбору домашнего персонала 1 doma	-	+	-	+
37.	Чевurashka *Beebikeskus*	-	-	+	+

38.	Autokool AUTOKLASS	-	-	+	-
39.	Sapfiir juveelikauplus	-	-	+	+
40.	Le IluS Õmblustarbed Товары для шитья	-	+	+	-
41.	Naiste ja meeste JALATSID Женская и мужская обувь	-	+	+	-
42.	OLLY Katusemeistrid Vihmaveesüsteemid Системы Водостока	-	+	+	-
43.	Suveniirid - Antiik Hõbe - Kuld Souvenires - Antique Silver - Gold	+	-	+	-
44.	Helen Parfümeeria	-	-	+	-
45.	100% CHINA RESTAURANT Avatud – открыто Iga päev – ежедневно	+	+	+	-